

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum sit grauissimum peccatorum? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

net ad rapinam, vel furtum, quæ sunt peccata mortalia, vt supra * habitum est. Coningit tamen in hoc genere auaritiæ aliquid esse peccatum veniale, propter imperfectionem actus: sicut supra † dictum est, cū de furto ageretur. Alio modo potest accipi auaritia secundum quod opponitur liberalitati. Et secundum hoc importat inordinatum amorem diuitiarum. Si ergo in tantum amor diuitiarum crescat, quod præferatur charitati, vt scilicet propter amorem diuitiarum aliquis non vereatur facere contra amorem Dei, & proximi: sic auaritia erit peccatum mortale. Si autem inordinatio amoris intra hoc sistat, vt scilicet homo, quamuis superflue diuitias amet, non tamen præferat earum amorē amori diuino, vt si propter diuitias non velit aliquid facere contra Deum & proximum: sic auaritia est peccatum veniale.

q. 66. a. 6
 & 8.
 q. 66. a. 6
 ad 3.

Ad primum ergo dicendum, quod auaritia connumeratur peccatis mortalibus, secundum illam rationem qua est peccatum mortale.

Ad secundum dicendum, quod Basilius loquitur in illo casu, in quo aliquis tenetur ex debito legali bona sua pauperibus erogare, vel propter periculum necessitatis, vel etiam propter superfluitatem habitorum.

Ad tertium dicendum, quod cupido diuitiarum obtenebrat animam propriè, quando excludit lumen charitatis, præferendo amorem diuitiarum amori diuino.

ARTIC. V.

600

Utrum auaritia sit maximum peccatorum?

*Psal. 15.
 co. 5. fi.
 li. 1. in c.
 cuius tit.
 est, Vera
 magnanimitas
 in
 du. bus se-
 ta est.*

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod auaritia sit maximum peccatorum. Dicitur enim Eccl. 10. Auaro nihil est scelestius. Et postea subditur, Nihil est iniquius quàm amare pecuniam. Hic enim & animam suam vanalem habet. Et * Tullius dicit in 1. de Offic. Nihil est tam angusti animi, tanque parui, quàm amare pecuniam. Sed hoc pertinet ad auariciam. Ergo auaritia est grauissimum peccatorum.

Sec. Sec. Vol. ij.

T t

¶ 2 Præ-

¶ 2 Præterea, Tanto aliquod peccatum est grauius, quanto magis charitati contrariatur. Sed auaritia maximè contrariatur charitati. Dicit enim * Aug. in lib 83. quæst. quòd venenum charitatis, est cupiditas. Ergo auaritia est maximum peccatorum.

q. 36. pau
lo à prin.
30. 4.

¶ 3 Præterea, Ad grauitatem peccati pertinet quòd fit incurabile. Vnde & peccatum in Spiritum sanctum dicitur grauissimum, quia est irremissibile. Sed auaritia est peccatum insanabile: vnde dicit * Philosophus in quarto Ethicor. quòd senectus & omnis impotentia illiberales facit. Ergo auaritia est grauissimum peccatorum.

li. 4. c. 1.
declinan
do ad fi.
30. 5.

¶ 4 Præterea, Apostolus dicit ad Ephes 5. quòd auaritia est idolorum seruitus. Sed idololatria computatur inter grauissima peccata. Ergo & auaritia.

SED contra est, quòd adulterium est grauius peccatum quàm furtum, vt habetur Prouerb. 6 Furtum autem pertinet ad auaritiam, Ergo auaritia non est grauissimum peccatorum.

RESPONDEO dicendum, quòd omne peccatum ex hoc ipso quòd est malum, consistit in quadam corruptione, siue priuatione alicuius boni: in quantū autem est voluntarium; consistit in appetitu alicuius boni. Dupliciter ergo ordo peccatorum potest attendi. Vno modo, ex parte boni quòd per peccatum, contemnitur, vel corrumpitur: quòd quanto maius est, tanto peccatum grauius est. Et secundum hoc peccatum, quòd est contra Deum, est grauissimum: & sub hoc est peccatum quòd est contra personam hominis: sub quo est peccatum quòd est contra res exteriores, quæ sunt ad vsum hominis deputatæ: quòd videtur ad auaritiam pertinere. Alio modo potest attendi gradus peccatorum ex parte boni, cui inordinate subditur appetitus humanus: quòd quanto minus est, tanto peccatum est deformius. Turpius est enim subesse inferiori bono quàm superiori. Bonum autem exteriorum rerum est infimum inter humana bona. Est enim minus quàm bonum corporis, quòd etiam

etiam minus est quàm bonum animæ, quod exceditur à bono diuino. Et secundum hoc peccatum auaritiæ quo appetitus humanus subiicitur etiam exterioribus rebus, habet quodammodo deformitatem maiorem. Quia tamen corruptio, vel priuatio boni, formaliter se habet in peccato, conuersio autem ad bonum commutabile, materialiter: magis est iudicanda grauitas peccati ex parte boni quod corrumpitur, quam ex parte boni, cui subiicitur appetitus. Et ideo dicendum est, quòd auaritia non est simpliciter maximum peccatorum.

Ad primum ergo dicendum, quòd auctoritates illæ loquuntur de auaritia ex parte boni, cui subditur appetitus. Vnde & in Ecclesiast. pro ratione subditur, quòd auarus animam suam habet venalem: quia videlicet animam suam, id est, vitam suam exponit periculis pro pecunia. Et ideo subdit, Quoniam in vita sua proiecit, id est, contempsit, intima sua: ut scilicet pecuniâ lucraretur. * Tullius etiam addit hoc esse angusti animi, ut scilicet velit pecuniâ subiici.

loc cit. in ar.

Ad secundum dicendum, quòd Augustinus ibi accipit cupiditatem generaliter cuiuscumque temporalis boni, non secundum quod accipitur specialiter pro auaritia. Cupiditas enim cuiuscumque temporalis boni est venenum charitatis, in quantum scilicet homo spernit bonum diuinum propter hoc, quòd inhæret bono temporali.

Ad tertium dicendum, quòd aliter est insanabile peccatum in Spiritum sanctum, & aliter auaritia. Nam peccatum in Spiritum sanctum est insanabile, ex parte contemptus: puta, quia homo contemnit, vel misericordiam, vel iusticiam diuinam, aut aliquid horum, per quæ hominis peccata sanantur. Et ideo talis insanabilitas pertinet ad maiorem grauitatem peccati. Auaritia verò habet insanabilitatem ex parte defectus humani: in quem scilicet semper procedit humana natura: quia quo aliquis est magis deficiens, eo magis indiget adminiculo

T t 3 exte-

exteriorum rerum: & ideo magis in auaritiā labitur. Vnde per talem insanabilitatem non offenditur peccatum esse grauius: sed per hoc est quodammodo periculofius.

Ad quartum dicendum, quòd auaritia comparatur idololatriæ per quandam similitudinem quam habet ad ipsam: quia sicut idololatra subijcit se creaturæ exteriori, ita etiam auarus: non tamen eodem modo. Sed idololatra quidem subijcit se creaturæ exteriori vt exhibeat ei cultum diuinum. Auarus autem subijcit se creaturæ exteriori, immoderatè eam concupiscendo ad vsum, non tamen ad cultum. Et ideo non oportet quòd auaritia habeat tantam grauitatem, quantum habet idololatria.

ARTIC. VI.

601

Vtrum auaritia sit peccatum spirituale?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quòd auaritia non sit peccatum spirituale. Peccata enim spiritualia videntur esse circa spiritualia bona. Sed materia auaritiæ sunt bona corporalia, scilicet exteriores diuitiæ. Ergo auaritia non est peccatum spirituale.

¶ 2 Præterea, Peccatum spirituale contra carnale diuiditur. Sed auaritia videtur esse peccatum carnale. Sequitur enim corruptionem carnis: vt patet in senibus, qui propter naturæ carnalis defectum in auaritiā incidunt. Ergo auaritia nõ est peccatū spirituale.

¶ 3 Præterea, Peccatum carnale est per quod etiam corpus hominis deordinatur, secundum illud Apostoli 1. ad Corinth. 6. Qui fornicatur, in corpus suum peccat. Sed auaritia etiam corporaliter hominem vexat. Vnde & * Chryf. Marc. 5. comparat auarum dæmoniaco, qui in corpore vexatur. Ergo auaritia non videtur esse peccatum spirituale.

*hom. 29.
in Mar.
à med. il-
lius to. 2.
† l. 31. c.
31.*

SED contra est, quod † Greg. 31. Moral. computat auaritiā cum vitijs spiritualibus.

RESPONDEO dicendum, quòd peccata præcipuè in affectu consistunt. Omnes autem affectiones animæ, siue passiones, terminantur ad delectationes & tristi-